

Viennæ in Austria, apud Mariam Ritiam Viduam, ad Lulitiam, A. MDCXXXVIII.

IN

AQVILAM IMPERATORIAM.

SCeptra biceps portat volucris, quæ tela Tonanti
Detulit igniuomas, eiaculata, faces.
Sceptriger Auſtriaco diademate pulchrius orbem
Quam Iouis irradiat flammiger igne Polum.

IN

AQVILAM POLONICAM.

BEllatrix ales, Aquilonis gloria, Regum
Inclyta Sarmatiæ gemma, corona, decus.
Cui gryphes cedunt, cui ſternunt terga Leones,
Et cadit ante tuos, Hydra Othomanna, pedes.
Æmula conſocia, terras percurre volatu:
Pendeat vt totus Mundus ab vngue tuo.

CLARISSIMO VIRO
D. ARNOLDO ZASBOVT,
DOMINO IN SPALANDT, ARCANI CONSILII INVICTISS. D. PHILIPPI II. CATHOLICI HISPANIARVM REGIS PRÆSIDI VIGILANTISS.
I. MICHAEL VOSMERVS S.

Maxime secreti Præses ZASBOVTE *Senatus,*
Quem clarum stirps nostra tulit, decus altius effert,
Si qua salutiferis Venus est ARNOLDE *Camœnis,*
Accipe, sed placidus: labor hic te Præside fretus
Forsan abortiuum Musarum, forsan alumnum
Spectandum dubio prodet, statuetue theatro.
Mœnia qui priscus dicta ANTONINA *frequentans,* — Vltraiectum intelligit, ad veteris Rheni alueum, quondam Antonina dictum.
Hic uti surrepta soletur funera matris,
Infaustum patriæ meditando presit amorem.
Dum (genus inuisum) miles, dum ciuicus ensis, — Periphrasis temporis.
Nec patriam Cognatæ fidem nec iura verentur.
Scilicet imperij melioris surget origo.
Et decimi census & ferrea scita peribunt.
Fluxa fides hominum, nullo contenta magistro.
Si quis erit, quem fallit adhuc, quæ patria tellus
Plus septingentis confessa probauit ab annis,
Incertum decurrit iter, quia tramitis expers
Cæcutit, nigráque mori sub nocte laborat.
Audiet hæc saltem meliori sidere natus.
CAROLVS *has terras, hæc conscia flumina* CALVVS — Didericus Aquitaniæ, Sigiberti ducis Aquitaniæ filius
HOLLANDI, BATAVIQ. *soli largitus & voni*

minor, ob egregia facinora artísque bellicæ peritiam, Comitatu Hollandiæ donatus à Carolo Caluo imperatore, anno humanæ salutis sexagesimo tertio supra octingentesimum, à quo tempore ad inaugurationem Catholici Regis Philippi anno 1549. supputantur anni sexcenti, sex & octoginta.

 DIDE-

Valachri, .i. Zelandi, à Ludouico Rege, Caroli Calui fratre.

De Helyo & Fleuo, vide Plinium.

Bataui, vt ait Tacitus, Catthorum quondã populus, & in eas sedes domestica seditione transgressus duce Batto, vnde nomen sortita est insula. Seditionis ansam flumen gignendo sale fœcundum præbuisse ferunt.

DIDERICO, *vt* COMITI *seruirent, tradidit olim.*
Asscripsit VALACHROS *frater* LVDOVICVS, *ab illo*
Hæres hæredi patrio successit honore.
Non ego finitimæ referam confinia terræ,
Aut HELII *dites portus, gemina ostia* FLEVI,
Seu varios casus BATTI, *quibus actus in oras*
Flauentis RHENI *glacialis limite* MOSÆ
Delegit requiem sociis, BATAVAMQ. *vocauit*
Nomine de proprio gentem, ritúmque locúmque.
Seditio postquam patriis de sedibus ansam
Fecerat erroris populo, quibus æquoreum sal
Quærere CATTHIACIS *fuit vltima cura sub vndis.*
Tentaui quandoque eadem verbísque solutis
Narraui BATAVOS COMITES, *sed nescius illos*
Tanto vate cani: BARLANDI *pagina postquam*
Est manibus versata meis, damnata cadebant
In cineres mea scripta mihi, pœnásque luebam
Ipse meas, donec reuocatis fonte Camœnis,
Omnia quæ filo cantâram gesta soluto
In metrum spreta cogebam nuper ab arte.

Argumentum.

Scilicet vt vitas, ortus, obit usque notarem,
Temporáque, aut vitæ spatium, tedásque, rogósque.
Quilibet vt plana valeat ratione tueri

Scopus.

REGIS *opes, Comitemq́ suum, Dominumq́* PHILIPPVM:
Cuius ab auspiciis sanctæ, te Præside, leges
Aurea quæ spondent renouatis secula terris,
Incipiunt iusta paulatim currere meta:
Interea, generísque iubar, columénque Batauûm,
Sospes aue, longúmque vale: iuuet ista tueri.

AD LECTOREM.

QVanta hominum variis ſedet inconſtantia rebus
Aſſiduis tot regna docent ſucceſſibus aucta,
Auſpiciis tentata bonis, vi, legibus, atque
Conſilio ſtabilita, opibus florentia, demum
In nihilum conuerſa. Vetus memorabile nomen
Aſſyriæ Babylonis erat, licet indole multa
Quæſitum, longè maiore minantibus aſtris
Deſidia euerſum. Medorum ſceptra tyrannus
Flexit Achęmenius: Perſas Pellæa iuuentus:
Et Pandionias fudit Lacedæmon Athenas.
Claráque cum populis ceciderunt mœnia Thebes,
Æmula Romanis Carthago. redemerat vrbem
Roma ſuam pretio, Stilico quam prodidit, inde
Nunc captiua Getis, nunc fœdo concidit igne.
Vſqueadeò nihil in terris quod neſciat æui
Ferre vicem. Quondam Phœnicum Cadmus ab oris
Exul, Bœotum poſuit ſua mœnia terris:
Maſſiliam Delphi: Byrſam Sidonia Dido:
Antenor patria profugus, ſub collibus vrbem
Euganeis ſtatuit Pataui: Dux Troïus Albam.
Battauiam Battus, Cattorum finibus actus,
Et Batauodurum turritam condidit vrbem.
Hæ Batauæ fauces terræ, & primordia gentis,
Qui propter gelidi ſinuoſa volumina Rheni
Innumeras ſtruxere caſas, caſtella, domóſque,
Oppida cum vicis, celſis cum mœnibus arces,
Quorum relliquias, ruderúmque videmus aceruos,
Præcipuè infandam Cattorum nominis vrbem,
Non procul Oceano, Ledæ nec longiùs vrbe.
Nondum Leda fuit, Ledæ magalia tantùm.
Hîc populus patrias, ſuetáſque redibat ad artes,

Eque salo mira arte salem condebat in vsus.
Libera gens dudum: Romanis sponte fauebat,
Namque fidem faciunt Romana palatia passim,
Atque Pharus Caij Caligæ super ostia Rheni:
Innumeræque arces sociæ, nullisque tributis
Cattigena attritus, Romanis sponte fauebat,
Sponte rebellabat, dum libertate periret;
Aurea libertas, variis quæ prodita bellis;
Indomitosque Dacas, aut Norica damna timebat:
Omnibus exemplo mortalibus: infima quæque
Aspirant sublime decus, cùm celsa residunt.
Donec Liligerûm genus alto à sanguine Regum,
Patre Sigisberto, Theodoricus integra terræ,
Induperatoris generoso munere Calui,
Iura capit, roseumque gerens insigne leonem
Aurato in clypeo, transcribit lilia Francis
Regibus, & solitum Batauis inducit honorem.
Nempe toga, belloque potens, in vtrumque paratus,
Perpetuum natis regnum, sobolique reliquit.
Sic placitum Superis, sic magnus Rector Olympi
Annuit, & stabilem ventura in tempora sedem
Attribuit Regi, patrimonî in secula sortem.

MONO-

MONOSTICHA DE ORDINE ET TEMPORE IMPERII SINGVLORVM PRINCIPVM.

1. Theodoricus Aquitaniæ.	*Per quatuor decadas Primus dat iura Batauis.*	40
2. Theodoricus secundus.	*Hic septendecimum finit moderamine lustrum.*	85
3. Arnoldus Hollandiæ.	*Quinta sed Arnoldum Phrisiis malè prodidit æstas.*	5
4. Theodoricus tertius.	*Ter tredecim, septémque hiemes Theodoricus exit.*	46
5. Theodoricus quartus.	*Æstas nona diem supremum infecit ab arcu.*	9
6. Florentius primus.	*Hebdomadas Florus geminas amisit in vmbra.*	14
7. Gertrudis, vidua Florentij.	*Vnum Gertrudis sedit viduata Decembrem.*	1
8. Robertus Phriso.	*Octauo retinet sub Consule frena Robertus.*	8
9. Gothiphrædus Lothariugiæ.	*Temporis & medium vi Gothiphrædus obibat.*	4
10. Theodoricus quintus.	*Hebdomadem decadi quintus Theodoricus addit:*	17
11. Florentius Obesus.	*Ac ter septenis decadem Florentius annis.*	31
12. Theodoricus sextus.	*Octo lustra regit Sextus, superósque relinquit.*	40
13. Florentius tertius.	*Térque nouem messes & Florus tertius implet.*	27
14. Theodoricus septimus.	*Tertia post decimam te Septime finiit æstas.*	13
15. Ada, Theod. septimi filia.	*Ada semel tantùm bifrontem vidit Ianum.*	1
16. Guilielmus primus.	*Prime nouemdecies Guilielme potiris habenis.*	19
17. Florentius quartus.	*Zelotypus Florum bis sexto sustulit anno.*	12
18. Guilielmus II. Rom. Rex.	*Cæsar olympiacas quatuor, sed cæsus, habebat.*	20
19. Florentius quintus.	*Lustráq. post septem fossus, sex Quinte Nouembres.*	41
20. Ioannes Hollandiæ.	*Per quatuor messes Batauus regnabat Ianus.*	4
21. Ioannes Hannoniæ.	*Alter olympiadem claudit non degener Hanno.*	5
22. Guilielmus Bonus.	*Trigintáque duos fasces Bonus inde gerebat.*	32
23. Guilielmus quartus.	*Nona necem Quarto in Phrisia prædixit hirundo.*	9
24. Margarita Ludouici vxor.	*Margarita tibi gliscit noua factio lustro.*	5
25. Guilielmus quintus.	*Autumnis septem sedit, rapitúrque phrenesi.*	7
26. Adelbertus Bauariæ.	*Alberto post lustra nouem non defuit annus.*	46
27. Guilielmus sextus.	*Tertia post decimam Guilielmum sustulit æstas.*	13
28. Ioannes Bauariæ.	*Sexta Leodinum nec pasta ciconia tollit.*	6
29. Iacoba Bauariæ.	*Femina per decadem terris iactatur, & alto.*	10
30. Philippus Burgund. Bonus.	*Post decades ternas quatuor Bonus addit aristas.*	34
31. Carolus Audax.	*Carolus hebdomadem trieteride finit in armis.*	10
32. Maria Charlesia.	*Præcipitatur equo quinta Charlesia messe.*	5
33. Maximilianus Austrius.	*Maximus hebdomadem quinis coniungit aristis.*	12
34. Philippus Austrius.	*Tantundem proles festina morte Philippus.*	12
35 D. Carolus Augustus.	*Carolus autumnis tredecim sex lustra coëgit.*	43
36. D. Philippus Catholicus.	*Seriùs, aut nunquam terris discede Philippe.*	

Theodoricus Aquitaniæ.

Comitatus Hollandiæ à Carolo Caluo Imperatore.

Prima BATAVORVM, & VALACHRÆ *dotalia gentis*
Sceptra COMES *gessi*, CALVVS *vt illa dedit.*

Comitatus insulæ Zelãdiæ (quam Valachriam nominant) à Ludouico Caroli Calui fratre.

CAROLVS HOLLANDÆ, FRISIÆQ. *insignia terræ,*
ZELANDÆ *asscripsit mox* LVDOVICVS *opes.*

Præfuit Hollandiæ annis 40. Vxor Theod. Gena, seu Gunna, filia Pupini minoris, Regis Italiæ.

Seditione tamen solio turbatus, amica
INDVPERATORIS *restituebar ope.*
NORICVS & DANVS *veriti mea sceptra per annos*
Quadraginta: vxor regia GENA *fuit.*

Fũdatio monasterij Egmundensis.

Hinc vbi vestales EGMVNDI *in valle sacraram,*

Theodor. sepultus Egmundæ.

Condor humo, TROIÆ *dinumerandus auis.*

Theodoric. oriundus à Troianis.

1 *Theodoricus Aquitaniæ*

Theodoricus, *seu* Didericus secundus.

Ille ego, qui BATAVVM *solij successor, & hæres,*
Bis FRISIÆ *vici per fera bella duces.*
AEquârant illi chari monumenta parentis,
Virginibúsque sacris templa dicata, solo.

Monasteriũ Egmundẽse restauratum, virísq. instituti D. Benedicti traditũ.

Templa, pater fragili ligno quæ fecerat antè,
Saxea restituo, dans habitanda viris.
De FRANCISCIADIS *legitur mihi virgo puellis*
HYLA, *ferens clarum Regibus orta genus.*

Hyla Theodorici vxor, filia Ludouici regis Frãciæ.

Vix septendecimum iusto moderamine lustrum
Explêram, patris cùm tegor ad tumulum.

Theodoricus sepultus Egmundæ.

Menda est in Barlando, vbi habetur, hunc Theodoricum obiisse anno suæ gubernationis octoagesimo octauo, cùm annales, quos sequimur, afferant, desiisse viuere anno humanæ salutis 988. patérque obierit anno 903. Ex quibus non plures quàm quinque & octoaginta anni colligi possunt.

2 Theodoricus Secundus.

Arnoldus Primus.

Lutcharis, Theophanis Byzantiæ Imperatoris filia, Arnoldo nupsit. Brederodij à Zyphrido oriundi.

Sic ARNOLDVS *eram, quem Dardanus* INDVPERATOR
  LVTCHARIDIS *natæ prætulit esse virum.*
DIDERICVM *prius, hinc* ZYPHRIDVM *sustulit uxor,*
  Vndè genus iactet gens BREDERODA *suum.*
Nil facit ad titulum minor hic, prior ille triumphet:
  Vsurpare dolis iura aliena, nefas.
Regni fatales hostes, sceptrisq́ rebelles
  Subieci FRISIOS *armipotente manu.*

Arnoldus in Frisia cæsus.

Non secus occubui (medio licet agmine cæsus)

Sedit annis quinque.

  Quàm Frisia prima victor olympiade.

3 Arnoldus Hollandiæ

Theodoricus Tertius.

Vltor vt hoſtiles euerriculauerat agros,
Ad patris inferias qua iuuat ire via.

Bellum aduerſus Friſios. Bellum Traiectenſe. Peregrinatio Comitis.

DIDERICVS FRISIÆ *populos conculcat, & vrbis*
VLTRAIECTINÆ *Præſulem, & arma capit.*
Hinc SOLYMORVM *emenſus iter, regnóque ſuperſtes,*
VITHILIDIS *repetit, magnus honore, lares.*

Vithildis Ottonis Saxonis filia, Theodorici vxor. Sedit annis quadraginta & ſex.

Quadraginta annis & ſex regnauit, habendus
Tertius ad nomen, quartus ad imperium.

4 *Theodoricus Tertius*

Theodoricus Quartus.

Vixit cælebs nouem annis in publica administratione.

Ter ternas ſedi ſocia ſine coniuge meſſes,
Quippe nihil vita calibe maius erat.

Proditio Dordraci.

GERMANOS, *vrbis dominos, pepuliſſe* DORETHO,
Eſt noſtrum: cædis quod mihi cauſa fuit.

Theodoricus ex inſidiis telo in femore ictus.

Namque vbi per victos incautius erro, ſagitta
Saucior, illa neci mixta venena tulit.

Sepelitur Egmundæ.

Nomine cum proauis, patrique ſimillimus, atra
Condor humo, cineri conſociatus auûm.

5. *Theodoricus Quartus*

Florentius Primus.

Gertrudis Hemi Saxonis ducis filia Florentio comiti nupsit.
Episcopus Leodiensis cæsus.
Lambertus comes Louaniensis captus.
Victus Archiepiscopus Coloniensis cũ sociis Florentiũ à victoria fatigatum, ac iam dormiẽdo se refocillãtem sub vmbra arboris, insperato reditu obtruncat. contigítque hæc clades in vico Hemertensi, ad confluentiam Mosæ & Valis.
Imperauit annis 14.

Prolis egens, postquam frater germane cadebas,
Imperij hæredem me facis esse tui.
S AXONE *nata meum conscendit virgo cubile*
GERTRVDIS, FLORO *florida iuncta viro.*
PRÆSVL, *vt eductis* EBVRONIBVS *arma ciebat,*
Caditur, & capitur GRVDIVS *à* BATAVIS.
Gentis AGRIPPINÆ, *super hac dum sterno phalanges*
Bis victor, victo casus ab hoste cado.
Bis septena vagi matura volumina solis
Iura dabam, BATAVV̄M *sextus ab imperio.*

6
Florētius Primus

Gertrudis Saxoniæ.

Prima Comes BATAVV̄M, *primum quæ sola per annum*
Vidua præfuit anno vno. *Protendi vidua sceptra* BATAVA *manu:*
Sed teneræ metuens soboli, regnóque, secundas
In tedas libuit supposuisse fidem:
Quæ FRISIVS *solij moderetur frena* ROBERTVS,
Coniugis, & pueri quæ tueatur opes.
Fata tamen properata viro iunxere priori,
Illáque quæ cunctos me tegit vrna patres.

7. Gertrudis Saxoniç

Robertus cognomento Friso.

HECTOREI *socius decoris, quo* CÆSARIS *armis*
Nemo mage ob patriam restitit egregius.

Vidua Florentij nupsit Roberto.

Virtutis pretium thalamos, viduatáque REGE
Sceptra ferens, hiemes plus minus octo rego.

Sedit annis octo, tutoris vices gerens.

IDALIAM'Q. CYPRVM, SALAMINA'Q. *littora victor*
Inuasi, reducis sub iuga FLANDER *ijt.*

Robertus pulsus Hollandia, sepelitur Cassale.

Coniugium sine labe tori, dulcésque tuebar
Priuignos fugiens: CASSALE *condor humo.*

8 Robertus Cognomento Frisius

Gothiphrædus Lotharingiæ, cognomento Gibbus.

Gothiphrædus conditor opidi Delphensis, per tyrannidem quatuor annis potitus comitatu Hollandiæ. Frisones deuicit. Tumulatur in Traiecto superiore, Antuerpiæ veruto suffossus.

GOTHIPHRÆDVS *ego,* VLTRAIECTI PRÆSVLIS *arte,*
Qui BATAVVM *presi colla superba iugo.*
Imperij monumenta mei sunt mœnia DELPHI,
Et quas vi colui, non procul vrbe, domos.
Tantæ molis opus confeci quattuor annis,
Nec satis hoc, FRISONVM *sæpius arma tuli.*
Sed freta, vel terras quid vincere profuit, orbus
Prolis, TRAIECTVM *cùm moribundus eo?*

9. Gothipredus Lotharigę Gibbus

Theodoricus Quintus.

Bellum aduersus Episcopum Vltraiectensem.

Fortunæ domitor cùm PRÆSVLIS *agmina fudit,*
Et repetit patrios iusta per arma lares:
Difficile est, inquit, nisi vi, vi parta tueri:
Euomet iniustas, quas malè sorpsit, opes.

Bellum Frisicum. Vithilidis, Frederici Saxoniæ ducis filia. Septendecimo anno post cædem Godefridi obiit.

Hic FRISIÆ *victor fatales proterit hostes,*
VITHILIDISQ. *viro claudit amica latus.*
Sic tria lustra potens hæres, geminúmque per annum,
Conditur ad patrios DIDERICVS *cineres.*

Sepelitur Egmundæ.

Barlandus scribit hunc Comitem præfuisse Hollandiæ annis quinque & viginti; quod verum erit, addito tempore, quo Robertus priuigni sui, necdum maturi gubernaculis, tutor ascitus, Rempub. summa integritate, continentiaq; regebat.

10 *Theodoricus Quintus*

Florentius Secundus, cognomento Pinguis.

Florentius optimus Princeps.

Vndecimus Comitum FLORVS, *qui diuite gaza*
Vicit auos, miti qui pietate patres.
Cuius & in thalamus generosi sanguinis vxor
PETRONELLA *stetit,* CÆSARIS *vna soror.*
Virginibus sacris Rheni vel ab arce quietam
Quæ statuit sedem: nomen & arua dedit.
Triginta, iunctis bis senis mensibus, annos
Sedit: amor BATAVVM, *florida spes* VALACHRVM.
Et FRISIÆ *populos, damnata pace, rebelles*
Pressit humo: capit hunc, quæ tenet vrna patrem.

Petronella Lotharij Cæsaris soror, auctor cœnobij Rheniburgi.

Barlandus habet sedisse annis triginta duobus, verùm nusquam inuenio.

Tumulatur Egmundæ.

11 Florentius 2. Cognom: Pinguis.

Theodoricus Sextus.

Virgo PALATINO *de principe nata, iugalem*
DIDERICI *lectum sancta subit* SOPHIA.

Frisij bis vno die superati.

Ille die victor FRISONVM *bis terga cecidit,*
Maluerant fratres signa, fidémque sequi.

Obsidio Vltraiecti. Theodoricus imperauit annis quadraginta; quibus expletis, tumulatur Egmundæ. Sophia Ottonis Palatini Comitis filia, Theodorici vxor, obiit in Palæstina.

VLTRAIECTINIS *fixit tentoria fossis,*
Sceptra gerens, decies dum quater annus abit.
EGMVNDÆQ. *solo post fata nouissima pressus,*
Plangit IDVMÆAM, *coniugis orbus, humum.*
Quærite quid signent hæc spinea serta, SIONIS
Qua tulit vrbe COMES: *symbola Regis erant.*

12 *Theodoricus Sextus.*

Florentius Tertius.

Filia Regis Scotiæ nupsit Florentio.

FLORVS *ego hanc duxi* SCOTORVM *è* REGIBVS ADAN,
Fecunda sobole est quæ venerata virum.
Me COMITEM, *ac* DOMINVM, *cedens victricibus armis,*

Frisij subacti.

Terra potens FRISONVM *ferre coacta, tulit.*

Expeditio in Palęstinos.

Oppida palmiferam frenaui subter IDVMEN,
Dum SOPHIÆ *tumulum per loca sancta peto.*

Septẽ & viginti annis prefuit Hollandiæ. Mortuus in Antiochia.

Térque nouem autumnis BATAVV̄M *qui regna tuebar,*
ANTIOCHV̄M *terris condor in æde* PETRI.

13 Florentius Tertius

Theodoricus Septimus.

ALEIDIS Theodorici Cliuiæ filia.
Theodoricus in Frisia cum fratre suo Guilelmo satis atrociter cõflixit.
Theodoric⁹ cũ exercitu Brabantiam ingressus, Buscumducis vi cœpit: postea à Brabantis captus.
Tredecim annis sedit.

Pace bonus, bellóque potens (cui nupsit ALEIDIS*)*
DIDERICVS, FRISONVM, *fratris & arma tulit,*
Vicit victores FLANDROS, GELDRVM'Q. *ferocem*
Exuit imperio, PRÆSVLIS *egit equos.*
Inde BRABANTORVM *victor, Ducis arma,* NEMVS'Q.
Cepit: captorum captus & ipse dolis.
Lustra duo coniuncta tribus COMITEM *egerat annis,*
Vir magnus bello, nunc neque bella timet.

14 *Theodoricus Septimus*

Ada Theodorici ſeptimi filia.

Ada nupſit illuſtri viro Comiti Loſſenſi.

Sedit anno vno.

ADA ſequi proauûm veſtigia fortè laborans,
In placida BATAVVM *pace tuliſſet opes:*
Sideris infauſti niſi tedis coniuge iuncta,
Inuiſum cunctis impoſuiſſet onus.
Ergóne crudeles ſuperos, thalamúmque iugalem
Damnabit moriens, dum celebratur HYMEN?
Quin patrios cineres, prauentam morte puellam,
Credite diſpari li ſurripuiſſe iugo.

15 Ada Theodorici Septimi Filia

Guilielmus primus Theodorici ſeptimi frater.

Guilielmus, Harlemenſium opera, Heliopolim (quã vulgò Damiatam vocãt) expugnauit, hanc Pelufium nunc eſſe contendunt.

En GVILIELMVS *hic eſt, ſerrata puppe per amnem*
Aere cathenatum qui violenter ijt.
HARLEMVM, *duce quo, gladium per ſigna, crucémque*
Appingit ſtellis: fecit ALEIDA *virum.*
Inde CALEDONIIS *vxorem ducit ab* ANGLIS:
Hac ſterili; fœto nupſerat illa ſinu.
Poſt placida RHENI *quàm conditur arce, per annos*
Vndeuiginti ſceptra BATAVA *tulit.*

Alcidis Ottonis Gelriæ filia, & Maria Erhmũdi ducis Lancaſtriæ, Guilielmi coniuges.

Tumulatus Rhenibargi in Hollãdia, prope Leidam opidum, poſt nouendecim annos exactos in publica adminiſtratione.

16 *Guilielmus Primus.*

Filia Florentij adeò numerosam prolẽ vnico partu enixa est, vt numerum cũ diebus anni æquauerit.

Florentius sedit annis duodecim, sepultus Rhenibur-gi.

Claremontẽsis Comes Florentium, omnis rei ignarum, ob zelotypiam obtruncat.

Machteldis cœnobij Loesdunẽsis auctor.

Rychardis Florentij soror cœnobiũ Cãpi Regij extra portas opidi Delphensis extruxit.

Florentius Quartus.

Me patre nata, suas anni quæ fœta diebus
Aequauit soboles, parturiítque gregem.
Ast fatum crudele mihi ter quattuor annis
Amplius inuidit patris abesse rogo.
Quémque ferox MAVORS *toties hostilibus armis*
Eripuit, turpis Zelotypia necat.
Vxor MACHTELDIS, *socio viduata cubili,*
Vestalem procul haud condit ab arce domum.
Cœnobiúmque soror, Campi Regalis in horto,
RYCHARDIS DELPHI *mœnibus obijciet.*

17. Florentius Quartus.

Guilielmus Secundus, Romanorum Rex.

[a] LEIDIS *orte*, COMES BATAVVM, ROMANA *gubernas*
Sceptra potens, [b]*coniunx dum parit* ELISABETH.
[c]*Margarita tuis animum submiserat armis:*
[d]*Structa paludatis curia stabat Hagis.*
[e]*Te dominante Dea Carmeli conditur ædes*
Harlemi, Heroum quæ feret effigies.
[f]HOLLANDÆ *telluris opes quo in pace tueris,*
Bis denus; LATIÆ *septimus annus erat.*
[g]*Hinc fera bella vocant*: FRISIAE *tu victor in agris*
Cæsus, ab infleto corpore CAESAR *abis.*

a Nascitur in opido Leidensi Guilielmus Rex Romanorũ.

b Duxit Elisabethã ducis Brunsuicẽsis filiam.

c Margarita Nigra superata.

d Guilielmus constituit consiliũ in Haga Comitis, ad quod Hollandi, Zelãdique suas causas deferrent.

e Instauratio Carmeli Harlemẽsis, vbi nunc genuinæ Principum Batauorum icones à Guilielmo Tybauto repertæ.

f Præfuit Hollandiæ & Zelandiæ viginti annis: Latio septem.

g Guilielmus, Cæsar factus, in Frisia cæditur, nouem & viginti annis in publica administratione completis (vt ait Barlandus) quod probari nequit, cùm quadriennio ferè ante eam ætatem interierit. Sex tantùm annos natus, cùm trucidaretur pater: sex & viginti, cùm ipse occidit. Menda igitur est in Barlando, vbi Typographus nouem & viginti, pro, nondum viginti, posuit.

18 Guilielmus Romanorū Rex

Florentius Quintus.

a Frisij bello petiti.
b Florentius Comes, senis cuiusdã indicio, inuentum patris corpus Middelburgum in Zelandiam deportari curat, vbi & sepelit magnificentissimè in Præmonstratensium fratrum cœnobio.
c Beatrix Guidonis Dampetri Comitis Flãdriæ filia datur Florẽtio, hisque nuptiis pax contracta.

Vlturus patrios manes, gentísque tumultus,
Submittis FRISONVM *castra*, *virósque iugo.*
[b] *Hic patris inuentum (senis arte, operáque) cadauer*
METELLOBVRGVM *mittis ad exequias.*
Quid FLANDROS *arcere paras? en* FLORE *iugalem*
Arma [c] BEATRICEM, *non tibi bella ferunt.*
Hæres SCOTORVM *regni diadema sub hastas:*
[d] *Venatum veheris, præda sed ipsus eras.*
Te [e] VELSENVS *enim bis deno vulnere (factum*
Ob fucum vxori) percutit, & perimit.
[f] *Te fidi fleuere canes:* HYPERIONA *circli*
Quadraginta vnum, cùm tumularis, agunt.

d Florentius venationi admodum deditus, interque venandum plus viginti vulneribus confossus.
e Primo & quadragesimo gubernationis anno trucidatus, sepelitur Rheniburgi.
f Mirum quod de canibus venaticis hic tradunt annales, qui, dum caperetur herus, testes aderant, captum comitabantur in arcem Mudam. Auectum inde, atque in fuga à proditoribus, seu coniuratis trucidatum, mæsti custodiebant. Demum amicis corpus vngentibus, vt Alcmariam deferrent, in eandem nauem conscendebant, ab omni cibo & potu mordicus alieni, funus in templum elatum proni venerabantur, ibique assiduo desiderio sui domini (donec vi abstraherentur) ægrè vitam sustinebant.

10 Florentius Quintus

Ioannes Hollandiæ.

IANF, CALEDONIIS *vxor deducta* BRITANNIS,
ELISABETH, *nullo pignore mater erit.*
Consilij procerem, DELPHI *pertæsa iuuentus,*
Audebit celsa præcipitare domo.
Tu patrios cineres, RHENI *super arce repostos,*
Ingrediens, quarta messe subibis humum.
Ante licet bellis, per multa pericula magnus,
Et FRISONVM *spoliis victor onustus eris.*
Primus, cui nullus regno subscribitur hæres,
Auratique equitis nomine solus eges.

Elisabeth Eduvvardi regis Angliæ filia. Volpherus, Dominus Veranus, per fenestram è curia eiect⁹, à seditiosa plebe discerpitur. Sepultus Rheniburgi quarto imperij anno. Ioannes bis rebellantes Frisones magnis affecit cladibus.

20 Joannes Hollandus

Ioannes Hanonniæ.

Ioanne primo absque successore defuncto, Comitatus Hollandiæ, & Zelandiæ ad Ioannem Hannoniæ (ex sorore Guilielmi secundi Romanorũ Regis procreato) deuoluitur: qui sepelitur Valencænis, quinto suæ dominationis anno.

Philippa Comitis Lutzenburgẽsis.

Tres Comitis filij obsessæ Sirizææ suppetias ferunt.

Lustrum IANE COMES BATAVO *dum condis, in vrbe*
VALENCÆNARVM *conderis orbus humo.*
Pulchra PHILIPPA *viro tres (belli fulmina) proles*
Sustulit, hostiles quas timuere manus.
His ducibus fretus contemnis CÆSARIS *arma,*
Atque BRABANTORVM *colla proterua domas.*
Híque SIRIZÆAM *tribus obsidionibus vrbem*
Soluerunt: facti dux GVILIELMVS *erat.*
Elatos animis FLANDROS, *regione* BATAVA
Palantes, tota cum legione necas.

Guido Dampetrus cum sociis Sirizæam obsederat, incredibili classe instructus, verùm tanta strage soluta obsidio est, vt victi, inermes penitus, ac nudi, ægrè domum cum ignominia peruenerint, qui à tanta clade (fatigatis magis, & defessis trucidando victoribus, quàm alio casu commotis, aut elusis) reliqui erant.

Flandrorum tota Hollandia cædes.

21 *Ioannes Hannoniæ.*

Guilielmus tertius Hannoniæ, cognomento Bonus.

Guilielmus Valencænis tumulatur, post trigesimum secundum gubernationis annum. Ioanna Caroli Valesij.

Post quater octonos PHOEBI GVILIELME *labores*
In patrij cineris concipiere loco.
IANNA VALESA *tibi claro de stemmate nubit,*
Redderis Heroum qua genitrice pater.
Mille equites, centúmque duces, comitúmque senatum,
Octo triumphales cogis inire dies.

Guilielmus cum rege Franciæ aduersus Flandros & Bellocassios dimicans, dum pernici equo hostium castra perrumpit, deturbatur, sed filij sui virtute & fortitudine restitutus, victoria potitur.

Agmina PLEVMOSIVM, *vel equo reuolutus agebas,*
Scandis item ac superas agmina PLEVMOSIVM.
Sumis & iniusto iustas de iudice pœnas,
Supposuit sterilem qui meliore bouem.

In Prætorem Meridionalis Hollandiæ animaduersio, seu Baliuum, qui vaccam abduxerat alienam.

Guilielmꝰ 3. Hānonię Cogn. Bonꝰ

Guilielmus quartus Hannoniæ.

Expeditio in Saracenos.

Signa per extremos NVMIDARVM *ducere fines*
Qui potui victor, sum GVILIELMVS *ego.*

Ioanna, Ioãnis tertij Brabantiæ ducis filia.

IANNA, BRABANTORVM IANI *ducis inclyta proles,*
Heu sterili mecum stat sociata toro.

Traiectẽses oppugnauit, quibus venia data supplicibus, ideoq. annua festa in pacis memoriam instituerunt, quæ hodie Magdalena amburbia vocantur.

VLTRAIECTINAM *victricia signa per vrbem,*
Et BATAVV̄M *statui clara trophæa manu.*
Annua adhuc celebrant amburbia MAGDALA *ciues,*
Supplicibus pax est, quo BATAVA *icta die.*
Tertius inde COMES, FRISIIS *occisus in aruis,*
BOLSVARDI *nona messe subintro solum.*

Guilielmus in Frisia periit, nono publicæ administrationis anno, sepultus primùm in cœnobio Floricampi, prope Bolsuart, vulgò Oudenclooster, posteà translatus Valencænas. Huius caput post cædem abscẽctum, eò quòd hostium ducem propria manu interemisset.

23. Guilielmus 4. Hannoniæ

Margarita Ludouici Cæſaris vxor, Guilielmi IIII. ſoror.

Guilielmo quarto abſq. liberis defuncto, principatus Hollandiæ & Zelandiæ Margaritæ sorori ſuæ cedit, quæ cùm Ludouico Cæſari nupta erat, Comitatum ad ſtirpem Bauarorum deferebat.

Deſiit præeſſe Hollandiæ quinto anno.

Sepulta Valencænis.

Te rectrice, nefas magnum, REGINA, BATAVV̄M
Inuadit terras, dum LVDOVICVS *obit.*
Cum gnato quid bella geris, titulóſque repoſcis?
HOLLANDÆ,& VALACHRÆ *nomina vendideras.*
Conſcia ciuilis pugnæ, dotalia regna,
Quáſque foris poteras vincere, perdis opes.
Sed breue ius ſceptri, vidit quod olympias vna:
HOEXIA *pars varia diſtrahet inde vice.*

Margarita clauum tenente, Hollandia inteſtinis ſeditionibus agitari cœpit, vnde paulò pòſt in exitiales factiones ſcinditur diuiditúrque. Harum altera quæ ab Hamo (Vernacula liogua Hoecx dicto) denominarioοem ſumebat, Imperatricis ſuæ partes ſequebatur. Altera, accito duce Bauariæ Guilielmo, huius Margaritæ filio, Comite de Ooſtervao, vicos multos, caſtella, domos, poſſeſſiones, ac prædia ionomera contrariarum partiom igne abſomebat. Poſteà arces Polaoeo, & Binchorſti, eò quòd earum domini Hoexiis patrocinabantur, euertebat. Metaphora nominom hinc ſumpta videtur, quòd ſicuti piſcis Aſellus piſciculos ceteros degluciat, nihilo minus etiam hamo capiatur: ſic à parte altera, alterius exitium imminere, reciproca corruptione contendebant. Pars enim aduerſa ab Aſello piſce (vulgari idiomate atque Hollandica voce Cabeliaus ſignificante) nomen ſcribebat.

24 Margarita. Imperatrix.

Guilielmus Bauariæ Quintus.

Cæſare prognatus, genitricem Marte cruento
Excipit: en matri quàm genuiſſe nocet!
Connubio felice tamen GVILIELMVS *amata*
MACHTELIDIS *potitur, dum ratione viget.*
Filius huic fato nullus, rapitúrque phreneſi:
Dux CABELAVSIACÆ *ſeditionis erat.*
Autumnis ſeptem rexit, dein carcere vinctus,
Vndeuigeno vere ligatus obit.
Qui prius hoſtiles TRAIECTI *inuaſerat agros,*
Nunc VALENCÆNIS *matris init tumulum.*

Machtelidis Henrici ducis Lancaſtri filia, Guilielmi vxor.

Guilielmi morbus, poſt ſeptimū gubernationis annum.

Cabelauſorum factio à piſce dicta, cui Guilielmus præerat.

Guilielmus in cuſtodia moritur, eſ. fertúrq. Valencænis.

25 Guilielmus Bauariæ Quintus

Adelbertus Bauariæ, Guilielmi quinti frater.

Margarita, ducis Brygæ in Polonia.

MARGARITA, BRYGÆ *de principe nata* POLONO,
ALBERTI *in thalamos prima vocata fuit.*

Margarita, Adolphi ducis Cliuiæ.

CLIVIA *successit vel eodem nomine coniunx,*
Cœnobium, atque vrnam qua sibi struxit HAGIS.

Eduxit in Frisios.

Ille per infidam FRISIAM *feliciter arma*
Raptans, deuicto sæpiùs hoste redit.

Sex & quadraginta annis sedit. Auxit sacerdotiis sacellum aulæ, in HagaComitis, vbi pòst sepultus.

Lustra nouem, seditque annum, donisque sacellum
Iure sacerdotî quo duce creuit HAGIS.

Delphenses obsessi, eorumq. muri diruti.

GOTHIPHRÆDÆVM *domuit sua mœnia* DELPHVM,
Aulaî sacra nunc tumulatus humo.

26 *Adelbertus Bauar ce*

Guilielmus Bauariæ ſextus.

[a] *Victor ab infeſtis* EBVRONIBVS *abſtulit arma,*
[b] *Senſit vt vltricem* GELRIA *preſſa manum.*
Conſeruit duris FRISIÆ *cum gentibus arma*
(*[c] Nempe abauunculus his poſcitur inferiis.*)
Vicit, & ereptum DELPHORVM *robore corpus,*
In VALENCÆNIS, *patre iubente, locat.*
[d] LILIGERI *ſoboles primo ſociata cubili,*
Prole carens, ſubita morte reliquit opes.
[e] ALTERA BVRGVNDI *claro de ſtemmate coniunx,*
Eſt ſemel ex thalami pignore facta parens.
[f] *Sic tredecim autumnis* BATAVV̄M *moderatus habenas,*
Proxima cum patruo buſta ſubibat humi.

a Guilielmus ſuperauit Leodienſes.
b Bis eduxit in Gelros.
c Guilielmus patrij exercitus præfectus, necem abauunculi Guilielmi Quarti vindicaturus, cū patre in Friſiam traiecit, indeq. effoſſum corpus Valencænas deportauit. Pręcipua hęc victoria per Delphenſes acquiſita, ideoque iis Priuilegia ciuica reſtituta, mœniaq. reſtaurata.

d Maria, Caroli Septimi, Regis Franciæ.
e Margarita, Philippi Burgundiæ.
f Tredecim annis præfuit elatus Valencænis.

27 *Guilielmus Bauariæ Sextus.*

Ioannes Bauariæ, Guilielmi ſexti frater.

Cabelanſorũ opera Ioannes vſus ad occupandam tyrãnidem.

Vis tua, vel tua fraus, ſeu gens infida DORETHI,
Illicitas neptis ſollicitauit opes.
Cùm CABELAVSIACÆ *ſubuecto robore partis,*
Pupilla & vidua dos tibi præda fuit.
Scilicet, iniuſtis titulis noua iura petuntur.
An'ne LEODINVS *ſufficiebat honos?*

Eliſabeth Lucenburgenſis Antonij Ducis Brabantiæ vidua, Ioanni nupſit.

ELISABETHÆIS *exarſit ab ignibus* HEROS,
Et ſacra miſſa facit, nempe profanus erat.
Regnandi cogebat amor, vel auara libido,
Quæ BATAVVM *dites inficiebat aquas.*

Sepultus Hagis, ſex annis vſurpato alieno titulo.

Sed non læta diu fauit FORTVNA TYRANNO,
Vere ſenem ſexto quæ ſepeliuit HAGIS.

Mortuo Guilielmo, Iacoba Bauariæ vnica ſui patris hæres, omnibus eius ditionibus inauguratur. Cuius tutelam Ioannes Bauariæ, Guilielmi frater ſibi vendicat, ſperans hac via feneſtram ad tyrannidem aperiri poſſe. Quare abdicatis atque ſummo Pontifici relatis Leodienſis Epiſcopatus inſignibus (quibus gerendis ſeptem & viginti annis Electus fuerat) libertatem contrahendi matrimonij, non obſtantibus affinitatis & ſubdiaconatus gradibus à ſede Apoſtolica impetrat, tum Principatus Hannoniæ, Hollandiæ & Zelandiæ cum Dominio Friſiæ peruerſo titulo à Cæſare extorquet. reclamantibúſque & renitentibus prouinciis, altero anno poſt ſui fratris mortem, Dordraci & Brielis ad Moſæ oſtium contra datam Iacobæ fidem excipitur, inauguratúrque. Tantum negotij & damni ex his duabus vrbibus, aſſiduis cædibus, incendiis, prædationibus, & piraticis direptionibus, legitimæ Comiti faceſſens, vt his neceſſitatibus rebus inter ſe compoſitis, non ſolùm prædictas vrbes cum aliis Dominiis in feudum ab ea receperit, ſed & reliquarum partium Hollandiæ & Zelandiæ Vicecomes factus, triennio toto, imperium partim ſuo, partim Iacobæ nomine ex æquo permiſſus ſit adminiſtrare. quo gradu iam confirmata tyrannide (eóque quòd ipſa diuerſis connubiis diſtrahebatur) in poſterum donec moritur, principatui ſiniſtrè ſatis inſertus, interruptaque & quaſi abolita ſuæ neptis auctoritate eius titulos vſurpauit.

28 Dn̄s Johannes Bauariȩ

Iaçoba Bauariæ

Infelix mulier, quartò variata cubile,
Bis dicor thalami destituisse fidem.
[a] GORCOMI *cinxi numeroso milite portas,*
Nec frustrà: victrix vrbe potita fui.
Partibus opposui vires: [b] *ter mille* BRITANNI
Me propter gelidæ succubuere neci.
Me cōtra, hinc Patruus tulit, hinc Bonus arma PHILIPPVS:
In'que vicem timui vincula, bella, minas.
[c] *Ergo resignabam dotalia sceptra* PHILIPPO,
Si non sponte, libens: causa maritus erat.
Mortua iungor auo, tantùm duo lustra regebam,
Nunquam victa malis, [d] *mortua iungor auo.*

a Gorcomiū, Hollandiæ opidum à Guilielmo Arclensi occupatū, duce Valrauio Brederodo, factionis Iacobææ præfecto, expugnatum.

b Prope Brouversshauen, tria Anglorum millia cæsa, quæ Dux Clocestriæ, ad ferendas suppetias Iacobæ, cū instructa classe miserat.

c Iacoba Comitarum Hollandiæ Philippo, Burgundiæ Duci, matertera suæ filio, pro libertate quarti mariti, ab eo capti, tradit, postquam vno, à patris sui morte, & nouem annis, post Ioannis Bauariæ patrui sui tyrannidem, per varios casus interrupto imperio, Hollandiæ & Zelandiæ præfuisset.

d Sepulta in Haga Comitis.

29 *Iacoba Bauariæ.*

Philippus Burgundiæ, cognomento Bonus.

Prima PHILIPPE *ſubit ſponſalia virgo* MICHAEL,
Hinc BONA *iuncta toro, pòſt* ISABELLA *fuit.*
Fœdera cum GALLO, *veteris dux immemor iræ,*
Icis: cum GANDA, BRVGA *rebellis erat.*
[a] *Ante* CALETORVM *ſtabant tentoria portum,*
Irrita cùm retrò ſigna referre iubes.
[b] *Velleris aurati ſcribis ſtatuíſque ſodales:*
[c] TRAIECTENSE *pedum gnatus vterque geret.*
[d] *Hinc* LVCENBVRGIS, EBVRONIBVS *inde ſubactis,*
HAMATA *occumbit factio tota domi.*
Triginta quatuor BATAVV̄M *in regione per annos*
[e] *Regnas: defuncto ſtat* DIGIONE *rogus.*

a Caletum obſeſſum.
b Burgundię Dux primus ſanxit Comitia velleris aurei.
c David & Philippus eius frater, Philippi Burgundiæ filij, Epiſcopi Vltraiectenſes.
d Lucẽburgum expugnauit, Leodienſes ſuppreſſit, expugnata euerſáq. vrbe Dinanti, factionéſque compoſuit Hollandorum.
e Sepultus Digione in Burgundia, poſt 34. gubernationis annum.

30 Philippus Burgund. Cogn. Bonus.

Carolus Bellicosus.

CAROLVS *inuidia profugus, discedere terris*
Cogor, & offensi linquere tecta patris.
Tres mihi connubij succedunt iure puellæ,
Vnam ANGLVS, *geminas* GALLIA *pulchra tulit.*
Ius Parlamenti, duce me, MECHLINIA *cœpit:*
Vrbem EBVRONVM, *& opes depopulatus eram.*
Adieci imperio GELROS, *socerúmque* BRITANNVM
Restitui: decimus, læuus & annus erat.
Felix TVLLINGÆ *victor ditionis haberer,*
Si poteram HELVETIIS *abstinuisse manum.*
Sic neque sub dira NANCEÆ *mœnia casus,*
Hostili moriens intumularer humo.

Carolus instituere Parlamenti Curiam Mechliniæ conatus est. Leodium expugnauit & euertit.

Decimus annus fuit vltimus imperij. Tullingos vocat Lotharingos, quos Carolus debellauit.

Carolus apud Nanciũ trib⁹ vulneribus cõfossus, periit.

31 Carolus Burgundiæ

Maria Charlesia Maximiliani Austrij Coniunx.

Maximus amplexu MARIÆ ÆMILIANVS *amata,*
Dotali BATAVVM *possidet arua bono.*
Semisopita diu capit vtraque factio vires,
Qua patria & culta diripiuntur opes.
Ista supinanti (sequitur dum cursibus apros,
Venatúrue feram) lapsa necatur equo.
Fecerat hanc terno partu LVCINA *parentem:*
BRVGA *dedit tumulum: sedit olympiade.*

Repullulat huius temporibus exitialis factio Hamatorũ & Cabelausiacorum à Philippo Bono penè extincta.

Sepulta Brugis quinto administrationis anno.

32 *Maria Charlesia*

Maximilianus Auſtrius.

Non ego ſum terræ BATAVV̄M *legittimus hæres,*
Tutoris pueri functus honore tamen.
Scilicet autumnos bis ſex moderator agebam,
Dum tua creſcendo nate iuuenta venit.
Tunc ego ROMANI *contentus munere ſceptri,*
Abdico quæ BATAVV̄M *iura* PHILIPPVS *init.*
Vrbe NEOSTADI, *gemino felix* HYMENÆO,
Materno CÆSAR *concipior tumulo.*

Præfuit tutoris loco duodecim annis.

MariaCharlesia, & Maria Blanchia, Maximiliani coniuges. Maximilianus obiit anno humanæ ſalutis 1519. ſepultus in opido Neuſtat in Auſtria.

33. Maximilianus Austrius

Philippus Auſtrius ſecundus.

Exieram nondum (prohibebat tempus) ephebis,
Hæredem dotis cùm facit eſſe parens.
Iunxit ARAGONIO *thalamus de ſtemmate natam*
IANAM, *quæ ſexta prole vocata parens.*
Quippe duos Reges, reginas quattuor, almo
Ventre tulit, quorum CÆSAR *& vnus erat.*
Ter quatuor rexi BATAVOS, VALACROSQ. *per annos,*
Præterea HESPERIÆ *Rex generoſus eram.*
Sed breue fatales regnum inuidere puellæ,
Buſtáque BVRGORVM *non procul vrbe fero.*

Ioanna, filia Ferdinandi regis Hiſpaniæ, nupſit Philippo.

Præfuit annis duodecim.

Philippi in Hiſpania obitus.

Tumulatus Granatæ, prope Burgos.

34 Philippus 2s Austrius

Inuictiss. Carolus v. Austrius Augustus.

Horrida deuictis tremuit GERMANIA *signis,*
GALLIA, TVRCA, ANGLVS, *cessit & vnctus* AFER.
HERCVLEAS *vltra fixi mea signa columnas:*
Inclyta quem nostri nominis acta latent?
LVSITANA *(tori pignus) mihi filia* REGEM
Edidit, HESPERIÆ *qui modò sceptra gerit.*
Lustris octo COMES BATAVVM *trieteride iuncta,*
Augurio fieres quando PHILIPPE *fui.*
BÆTICA *me sepelit, vastum mea fama per orbem*
AEternum viuit: GRANATA *corpus habet.*

Isabella, Emanuelis regis Portugalliæ filia, Caroli vxor.

Anno 1549. tota Belgia inauguratur Philippus, Caroli filius. Itaque quadraginta tribus annis Hollandiæ Comes fuit Carolus: licet anno 1555. Philippo filio Belgiæ administrationem denuò ac penitùs tradiderit, redintegrato confirmatóque eodem inaugurationis sacramento.

Obiit Carolus anno humanæ salutis 1558. Sepultus Granatæ.

35. D. Carolus, Quintus Augustus

D. Philippus Rex Catholicus.

Hæc ego (continua veniens de stirpe) PHILIPPVS
Sceptra gero, innumeris tradita nuper auis.
Me quater in thalami sociatum iura CVPIDO
Nexuit, & tedas quarta subiuit amans.
LVSITANA *prior, fuit altera nata* BRITANNI,
Tertia LILIGERI, CÆSARIS *vlterior.*
Auspice me, SOMONÆ *ceciderunt mœnia patris*,
TVRCORVMQ. *phalanx funditus acta ruit.*

Philippus tetragamus. Intelligit vrbẽ D. Quintini, ad Somonam sitã, cladémque memorabilẽ Turcorum ex pugna nauali.

36 D Philippus Rex Catholicus

Obitus. A° Dñi	*Anni imperij.*	Nomina.	Coniuges.	Sepulchra.
903. Pridie Nonas Octob.	40.	Didericus *Aquitaniæ.*	Gena, *Puppini minoris, regis Italiæ.*	*Egmundæ.*
988. Pridie Nonas Maij.	85.	Didericus *secundus Hollandiæ.*	Hyla, *Ludouici Regis Franciæ.*	*Egmundæ.*
993. 16. Calend. Octob.	5.	Arnoldus *Holland. primus.*	Lutcharis, *Theophanis Imperat. Byzantiæ.*	*Egmundæ.*
1039.	46.	Theodoricus *Tertius.*	Withildis, *Ottonis Saxon. 2'. eius nominis Imperat.*	*Egmundæ.*
1048. Ipsis Idibus Maij.	9.	Theodoricus *Quartus.*	Cælibem *duxit vitam.*	*Egmundæ.*
1062.	14.	Florentius *Primus.*	Gertrudis, *Heimi ducis* x. *Saxoniæ.*	*Egmundæ.*
1063. Nupsit Roberto.	1. *Vidua.*	Gertrudis *Saxoniæ.*	Florentius *primus; &* Robertus, *cognomento Friso.*	*Egmundæ.*
Pulsus ditione anno 1071.	8.	Robertus *Friso.*	Gertrudis, *Heimi* x.	*Cassale.*
1075. Quinto Cal. Martij.	4.	Gothiphrædus, *cognomento Gibbus.*		*In Traiecto superiori.*
1092. 15. Calend. Septemb.	17.	Theodoricus *Quintus.*	Withildis, *Frederici Saxoniæ Ducis.*	*Egmundæ.*
1123. Pridie Nonas Mart.	31.	Florentius *Secundus, cognomēto Pinguis.*	Petronella, *Theodorici Saxoniæ.*	*Egmundæ.*
1163. Ipsis Nonis Augusti.	40.	Theodoricus *Sextus.*	Sophia, *Ottonis Palatini.*	*Egmundæ.*
1190.	27.	Florentius *Tertius.*	Ada, *Henrici Regis Scotorum.*	*Antiochiæ.*

Obitus. A° Dñi	Anni imperij.	Nomina.	Coniuges.	Sepulchra.
1203.	13.	Theodoricus *Septimus.*	Aleydis, *Theodorici Cluiæ.*	*Egmundæ.*
1204.	1.	Ada.	Ludouicus, *Comes Lossensis.*	*Metelloburgi.*
1223.	19.	Guilielmus *primus, Theodor. septimi frater.*	Aleydis, *Ottonis Gelriæ: &* Maria, *Ethmundi Ducis Lancastri.*	*Rheniburgi.*
1235.	12.	Florentius *Quartus.*	Machteldis, *Henrici Ducis Brabantiæ.*	*Rheniburgi.*
1255. Quinto Cal. Februarij.	20.	Guilielmus *secundus, Romanorum Rex.*	Elisabeth, *Ducis Brunsuicensis.*	*Middelburgi.*
1296. 5. Calend. Iulij.	41.	Florentius *Quintus.*	Beatrix; *Guidonis Dampetri Com. Fland.*	*Rheniburgi.*
1300. 4. Calend. Nouemb.	4.	Ioannes *Primus Hollandiæ.*	Elisabeth, *Eduuardi primi, regis Angliæ.*	*Rheniburgi.*
1305. Secundo Idus Septemb.	5.	Ioannes *Hannoniæ, Guilielmi Romanorũ Regis ex sorore nepos.*	Philippa, *Comitis Lutzenburgi.*	*Valencænis.*
1337. Septimo Idus Iunij.	32.	Guilielmus *tertius Hannoniæ, cognomento Bonus.*	Ioanna, *Caroli Valesij Comitis.*	*Valencænis.*
1346. Octauo Cal. Octob.	9.	Guilielmus *quartus Hannoniæ.*	Ioanna, *Ioannis Brabantiæ.*	*In cœnobio Flori-campi, dicto* Oudencloostér: *inde Valencænis.*

Desilt

Obitus. A° Dñi	*Anni imperij.*	Nomina.	Coniuges.	Sepulchra.
Desiit præesse Hollādię anno 1351.	5.	Margarita, *soror Guilielmi* IIII.	Ludouicus *Cæsar.*	*Valencenis.*
Ob phrenesim in custodiam datus anno 1358.	7.	Guilielmus V. *Bauariæ.*	Machteldis, *Henrici Ducis Lancastri.*	*Valencenis.*
1404. Octauo Cal. Februar.	46.	Albertus *Bauariæ, Guilielmi quinti frater.*	Margarita, *Ducis Brygæ in Polonia, &* Margarita, *Adolphi Ducis Cliuiæ.*	*Hagis.*
1417. Pridie Cal. Iun.	13.	Guilielmus *Bauariæ sextus.*	Maria, *Caroli septimi Regis Franciæ, &* Margaris, *Philippi Burgundiæ.*	*Valencenis.*
1424. Postrid. Non. Ianuar.	6. Notandum quòd anno altero post fratris mortē, s. 1418. Iacobæ neptis suæ non inaugurata, legitimā hæreditatem apertè primū contraxit.	Ioannes *Bauariæ Electus Leodiensis.*	Elisabeth *Lucenburgensis, Antonij Brabantiæ Ducis vidua.*	*Hagis.*
Resignauit anno 1433.	10. Postquam vero à patris morte, à duce Ioāne Bauariæ, patruo suo tyrannidem, & nomen omnis [illegible] Hollandiæ & Zelandiæ, [illegible] authoritate, [illegible] fuisset.	Iacoba *Bauariæ.*	1. Ioannes, *Delphinus Franciæ.* 2. Ioannes IIII. *Dux Brabantiæ, conditor Academiæ Louaniensis.* 3. Hunfredus, *Dux Clocestriæ.* 4. Franco à Borzelen, *Comes ab Oosteruan.*	*Hagis.*
1467. 17. Calend. Iulij.	34.	Philippus *Burgundiæ, cognomento* Bonus.	1. Michaëlia, *Caroli* VI. *Galliæ Regis.* 2. Bona, *Roberti Atrebatis, quam annales nostri vocant* Laudam, *Comitis Heu filiam.* 3. Isabella, *Ioannis Regis Portugalliæ.*	*Diuione, in* Burgundia.

1477

Obitus. A° Dñi	*Anni imperij.*	Nomina.	Coniuges.	Sepulchra.
1477. Ipsis Nonis Ianuar.	10.	Carolus *Bellicosus.*	1. Catharina, *Caroli septimi Regis Galliæ.* 2. Isabella, *Caroli Ducis Borbonij.* 3. Margarita, *Richardi Ducis Eboraci.*	*Nancij.*
1482. Sexto Cal. Aprilis.	5.	Maria *Charlesia.*	Maximilianus *Austrius, Frederici tertij Imperatoris fil.*	*Brugis.*
Resignauit Philippo filio anno 1494.	12.	Maximilianus *Austrius.*	Maria *Charlesia, &* Maria *Blanchia, Ducis Mediolani filia.*	*Neostadi, in Austria.*
1506.	12.	Philippus *Austrius.*	Ioanna *Ferdinandi Regis Hispaniæ.*	*Granatæ, prope Burgos.*
Tradidit Philippo, qui inauguratur anno 1549.	43.	Carolus *Austrius imperator.*	Isabella, *Emanuelis Regis Portugal.*	*Granatæ.*
		Philippus *Catholicus.*	1. Maria, *Ioannis Regis Portugal.* 2. Maria *Angliæ Regina, Henrici 8.* 3. Isabella, *Henrici 2. Regis Galliæ.* 4. Anna, *Maximiliani Imperatoris.*	

APOSTROPHE
AD PRINCIPES
HOLLANDIAE.

Magnanimi Heroës, ego tyrocinia miles
Auspiciis vestris edita pono libens.
Hac patria, Ducibúsque damus, Ciuilia donec
Bella strepunt: canimus ciuica bella tamen.
Otia sed desunt, quæ si sublata Maroni,
Nesciret siluas Roma virúmque suum.
Iugera perdiderat vates, orditur ab agris;
Nos patriam; patriæ damna recenset amor.
Sed Batauis meliora Deus: Regionibus istis
Vrbes quas regitis frondea silua fuit.
Vnde loco vox est Holt-landia, lignea tellus
Dicta prius, quando nil nisi silua fuit.
Ergóne delirant hanc qui duxisse tuentur
Nomen ab effreni cùm furiatur equo?
Quid? qui conijciunt, vbi concaua terra paludi
Innatat, Hol-landæ vocis habere sonum?
Affirmare ausim, Danorum incursibus, arma
Scandica de patriis verba tulisse focis.
Quando Hollandiacas contra qui visitur oras
Zelanda est alio nomine dictus ager.
Tanta fuit Getica producta potentia gentis,
Intra Helium & Fleuum quæ populauit opes.
Ausaq; vastatis imponere nomina terris,
De patrio scripsit nomen vtrumque solo.
Battus in hos campos odio seu lite nouercæ
Fugerat, hic Batauis arua laresq; dedit.

Barba-

Barbara nuper erat regio, si pulchrior illa
Visitur orbe, licet barbara nuper erat?
Nunc validis habitata viris, candore propinquos
Vincit, & ingenij dexteritate viget.
Prætereo omnigenas artes, artísque peritos
Quos alit, & celebri semper honore beat.
Quæque libris testata virum doctrina refulget,
Esse superuacuum dinumerare puto.
Inuideat Batauûm decori cariosa vetustas,
Obscurent vates, fama loquetur anus.
Munditia mundum superat, prælata Batauis
Virginibus, toto nulla oriente fuit.
Fucus abest: Batauam quapropter dixerit aurem,
Quæ leuibus vatum non patet apta iocis.
Horrida Penelope veluti, Lucretia tristis,
Duráque mens casti scribitur Hippolyti:
Sic Batauos Annæ truces, Maro sicq; canebas
Acrem Romanum, fortis vterque fuit.
Sunt nemora & saltus auibus, pecoríque, feríſque,
Piscosiq; amnes, fluminéique lacus.
Moribus humanis vulgus ciuile, sonantem
Accolit Oceanum, Rheni habitátque vada.
Quis freta commemoret? quis conscia stagna, paludes,
Vrbis ab exitio nobilitata suæ?
Iscla, cognatæ lugens miserabile fatum,
Excipit Antiquis funera mixtus Aquis.
Leckia, tum Vahalis, cum Linga, Merua frequentant
Fertilis Hollandæ iugera pulchra suæ.
Hanc quoque limosi ditant lata ostia Mosæ,
Amstelaque, in cuius ludimus ista sinu.

Claßibus appulsus faciles, portúsque capaces
Pandit, in hos rerum quantum habet orbis agit.
Piscibus, & salso puppes halece refertas,
Immenso profert huc mare cuncta sinu.
Non regio in terris tam paruo continet orbe
Tot vicos, villas, oppida, castra, domos.
Vndetriginta muris quos circinat vrbes
Vt sileam (plures namque fuêre prius)
Plus quadringenti pagi, villǽque superba
Vrbium ad instar ouant, insula, & arua iacent.
Caseus hîc viridis premitur, fuluumq́; butyrum,
Ambo prius niuei mulctra liquoris erant.
Hîc lata segetes, armentis lata redundant
Pascua, tum pecoris stat grege plenus ager.
Enumerare tuas qui vult Hollandia dotes,
AEquoreos pisces censeat, astra poli:
Quot pluuia guttas, quot nutrit gramina campus,
Poma quot autumnus, ver geniale rosas.
Distrahit has auidus varias mercator in oras,
Cognita merx Batauo nomine vbique valet.
Olim diues opum, Comitum dum regna manebant;
Nunc deserta iacent arua, per arma iacent.
Felices Domini, queis paruit aurea tellus,
O Francisciadum, Liligerûmq́; genus
Vos venerans noua sacra fero, iuuat ora tueri,
Et genuina iuuat cernere membra virûm.
**Quas reperit Thybaut obsessa ex vrbe figuras*
Ardentis patria dat superesse rogis.
Tros Anchisiades humeris vexisse parentem
Dicitur, è flammis sustulit iste Duces.

* Genuinas plurimorum Batauię Principum iustæ quantitatis icones, à diuersis & maximè egregiis pictoribus Harlemi in porticu Carmelitana ad exteriorem tẽpli parietẽ, qui Meridiem spectat, olim elaboratas & ad amussim depictas, incuriosum ac rude seculũ ad maiorem restauratæ porticus elegantiam (vt tum videbatur) asserib⁹ obduxerat, murosq́. cõtiguos tabulis ligneis vestierat, in quib. postea vno quasi filo Comites omnes pro artificis libidine fastiditis prioribus, effingebãtur. Demum his obsidij tempore per pręsidiarios diuulsis, tabulísq. refixis, denudati parietes venerandæ antiquitatis depositũ veros suorũ Principũ vultus, habitúsq. ex parte mutilos posteris produnt indice Guilielmo Thybauto ciue Harlemensi, qui [illegible]silem optimè fidelissiméq. delineatos, æternitati restituit. ne, quod vrbis incendio penè euenerat, temporum iniuriæ post hac sint obnoxij.

Sustulit

Sustulit iste Duces: palmam Guilielmus in arte
Pingendi egregiè vitra magister habet.
Eruta parietibus sacris noua signa refixit,
Abdita quæ seclis pene duobus erant.
Nominis, & famæ monumentum insigne dicauit,
Hinc decus à sera posteritate feret.
Et docuit Comitum quotquot minitantia vibrant
Arma, cruentatæ succubuisse neci.
Artificem laus rara manet, sua facta per omnes
Cognita sint populos gentis & ora procul.
Vrbibus Hesperiæ Thybaut, & notus Eois,
Suspicit huius item Bæticus orbis opus:
Bis senos Christi quæ pinxit in æde sodales,
Quæque fuit iusti vera figura viri.
Molis, & artis opus miratur Granata, quamuis
Viderat hos, forma sed breuiore, viros.
Artis fama viget, miratur vitra Philippus,
Et iubet effigiem pingeret ille suam.
Solus Alexandrum Cous pingebat Apelles,
Regis ab hoc Thybaut picta figura fuit.
Quæque dedit Batauûm Delphis noua vitra Philippus
Sunt Harlemicolæ dona peracta manu.
Hesperiæ & Regi placuit pictura, placebunt
Icones hæ Batauis Principibusq́; suis.

Vidi, & probaui, 1577. 7. Sept.

Ioh. Molanus, Censor.